

Аджамський С.В.^{1,2}, Кононенко Г.А.^{2,3}, Подольський Р.В.^{2,3}
*(¹ Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара,
м. Дніпро; ² LLC «Additive Laser Technology of Ukraine»,
м. Дніпро; ³ Інститут чорної металургії ім. З.І. Некрасова НАН
України, м. Дніпро)*

**РОЗРОБКА ПАРАМЕТРІВ ДРУКУ КОЛЕСА ТУРБИНИ З
ЖАРОМІЦНОЇ СТАЛІ АУСТЕНІТНОГО КЛАСУ AISi 316L**

E-mail: info@alt-print.com

Селективне лазерне плавлення (SLM) – це процес адитивного виробництва, при якому металевий шар порошку плавиться локально з використанням високофокусного лазерного променя.

У машинобудуванні особливе місце займають складні технологічні процеси, які застосовуються при виготовленні колеса турбіни з жароміцних сталей аустенітного класу.

Застосування сучасної технології дозволить суттєво скоротити час виготовлення та реалізувати складну геометрію, що вимагає значних ресурсів при виготовленні за традиційними технологіями, а в деяких випадках неможливе (криволінійні внутрішні канали, замкнуті внутрішні порожнини).

Виконано відпрацювання основних параметрів друку для жароміцної сталі аустенітного класу 316L на машині Alfa-150D виробництва компанії ТОВ «Адитивні Лазерні Технології України». Дана робота спрямована на краще розуміння впливу параметрів друку на кінцеву щільність деталі до 99,7%. Матеріалом, використаним в цьому дослідженні, була нержавіюча сталь 316L з розміром частинок від 10 до 45 мкм. Склад порошку представлений в табл. 1.

Вихідний матеріал було досліджено за допомогою растрового електронного мікроскопа РЕМ-106 (рис. 1, а) для визначення форми і розмірів частинок. На рис. 1, б наведено результати аналізу.

Було виготовлено 30 дослідних зразків із нержавіючої сталі 316L при товщині шару 50 мкм за режимами, які відрізнялись швидкістю сканування

XIII Міжнародна науково-технічна конференція. Нові матеріали і технології в машинобудуванні-2021 (900-1050 мм/с) та потужністю лазера (160-180 Вт), відстанню між проходами лазера (0,08-0,13 мм).

Таблиця 1 – Хімічний склад порошку 316L у % по масі

Fe	Cr	Ni	Mo	Mn	Si	C
Balance	17,79	12,63	2,35	0,78	0,64	0,016

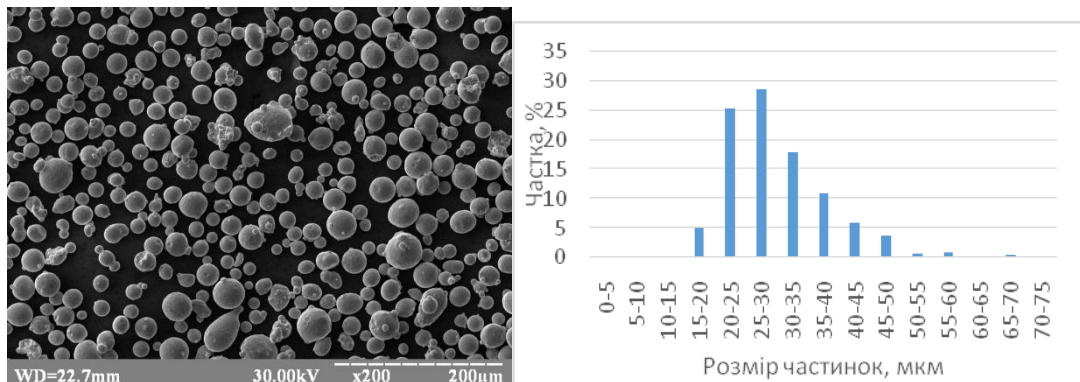

Рис. 1. Частинки вихідного матеріалу 316L при збільшенні 200 (а) та результати гранулометричного аналізу (б)

Результати досліджень дозволили встановити раціональні параметри технології, що забезпечують високу якість готових виробів: щільність металу, шорсткість поверхонь під різним кутом нахилу, комплекс механічних властивостей, за якими було виготовлено колеса турбіни (рис. 2).

Рис. 2. Загальний вигляд колеса турбіни, виготовленого за SLM-технологією

Підтверджено можливість реалізації та перспективність використання SLM технології для створення колеса турбіни для машинобудування, дозволяючи скоротити витрати на їх створення.

Афтанділянц Є. Г.
(НУБіП, м. Київ)

**ВПЛИВ ЦЕНТРІВ КРИСТАЛІЗАЦІЇ НА ПРОЦЕС
ФОРМУВАННЯ ДЕНДРИТНОЇ СТРУКТУРИ СТАЛІ**

E-mail: aftyev@yahoo.com

Враховуючи високу енергонасиченість наночастинок, представляло інтерес дослідити вплив наночастинок заліза на структуру маловуглецевої низьколегованої конструкційної сталі 25ГСЛ. Застосування у якості модифікаторів наночастинок на основі заліза дозволило уникнути ефекту мікролегуння рідкого та твердого розчину і дослідити, в основному, вплив нанорозмірного фактору.

Аналіз наночастинок при великому збільшенні показав, що на їх поверхні існують ділянки як позитивної, так і негативної кривизни. Протилежний напрямок радіусів кривизни у межах одної наночастинок вказує на те, що навіть на поверхні одної наночастинок існують ділянки з різною температурою фазового перетворення, оскільки відомо, що при позитивному радіусі кривизни температура фазового перетворення дисперсного матеріалу зменшується, а при негативному – збільшується. Крім того відомо, що при негативній кривизні поверхні тверді включення можуть бути центрами кристалізації при переохолодженні розплаву близько 0 °С.

Дослідження, методом рентгенівської фотоелектронної спектроскопії, хімічного стану елементів на поверхні наночастинок заліза показало, що на поверхні наночастинок заліза кисень знаходиться у зв'язаному стані у вигляді Fe₂O₃.